

Oponent: PhDr. Lenka Bydžovská, CSc.

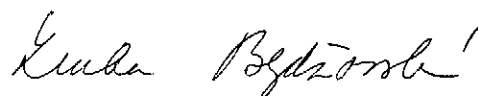
Eliška Pecháčková
Milosrdný Samaritán v díle českých umělců 1. poloviny 20. století
Bakalářská práce

Posudek oponenta

Eliška Pecháčková se rozhodla zpracovat slibné téma, na které česká uměleckohistorická literatura opakovaně upozorňovala, aniž se mu dosud dostalo samostatné pozornosti. Cesta, kterou autorka zvolila k naplnění tohoto chvályhodného záměru, však podle mého názoru vyvolává četné výhrady. Nadějším, vzbuzeným názvem celé práce, odpovídá úvodní pasáž, zabývající se výkladem podobenství o Milosrdném Samaritánovi. V okamžiku, kdy dojde řada na konkrétní výtvarná díla, autorka bohužel uhýbá od stanoveného tématu a soustřeďuje se na převyprávění známých, již probádaných kapitol z dějin českého umění. Podstatnou část textu zabírají medailony umělců, kteří v první polovině desátých let 20. století namalovali Milosrdného Samaritána – Emila Filly, Jana Zrzavého a Jana Preislera. K nim jsou ještě připojeni Alfred Justitz a Karel Špillar (pokud bychom chtěli dostát názvu bakalářské práce a zahrnout celou 1. polovinu 20. století, bylo by třeba zařadit i další umělce, například Aloise Wachsmanna). Nejen v celkových životopisných údajích, které většinou nenacházejí využití ve vztahu ke sledovanému námětu, ale ani v pasážích týkajících se přímo obrazů Milosrdného Samaritána se neobjevuje nic podstatně nového. Eliška Pecháčková parafrázuje dosavadní literaturu, kterou mnohdy přebírá nekriticky a často bez jasného odkazu na původního autora. Podává ne zcela přiznané výtahy z textů Miroslava Lamače, Marie Rakušánové, Karla Srpa a dalších: například v odstavci o aplikaci pojmů „reduplikace“ a „epizeuxis“ na dílo Jana Zrzavého (s. 36) ani v textu, ani v poznámkách nepadne jméno Jana Mukařovského, který s touto myšlenkou přišel (v takovém případě obecný odkaz na antologii textů o Zrzavém nestačí). V bakalářské práci postrádám srovnání s moderním zahraničním uměním (Vincent van Gogh je označen za průkopníka, ale jeho Milosrdný Samaritán je povšechně odbyt několika slovy, jiný autor uveden není) nebo průzkum rozdílů v přístupu k biblickým námětům proti předchozí domácí generaci – již vzhledem k aktuální knize Neklidem k Bohu z roku 2006, v níž se nachází podnětná kapitola Josefa Vojvodíka Umění jako „průnik

k Bohu“ a moderní umělec jako světec, bojovník a martyr: mezi symbolistickou a kubistickou modernou. Je škoda, že se Eliška Pecháčková více neinspirovala například katalogem výstavy Svatý Šebestián v umění 20. století – umělci jako mučedníci, který připravil Joachim Heusinger von Waldegg a o kterém se zmiňuje v závěru práce.

Po formální stránce práce vykazuje jisté nedostatky: bibliografie není řazena ani abecedně, ani chronologicky, nýbrž tak, jak se jednotlivé tituly objevují v textu. Chybí v ní například Preislerova monografie z roku 2003, což se odrazilo i v omylu v popiscích, kde je Preislerův Milosrdný Samaritán ze soukromé sbírky označen jako obraz ze Západočeské galerie v Plzni (který ve skutečnosti v bakalářské práci reprodukován není, ač je dostupný). Popisky jsou celkově připraveny nedbale, chybějí v nich základní údaje (při počtu pouhých 15 ilustrací by neměl být problém uvést řádně všechny položky). Ve vlastním textu se opakují pravopisné chyby. Přes všechny výtky oceňuji výběr tématu a nepochybnou snahu se s ním vyrovnat, byť způsobem, který nepovažuji za optimální. Z toho důvodu jsem se rozhodla doporučit práci k obhajobě.

V Praze 24. srpna 2007

PhDr. Lenka Bydžovská, CSc.